

SPIS TREŚCI

Elżbieta Mączyńska, Piotr Pysz

Wstęp 11

CZĘŚĆ I.

SPOŁECZNA GOSPODARKA RYNKOWA (SGR) – ISTOTA I WSPÓŁCZESNA UŻYTECZNOŚĆ

Elżbieta Mączyńska

Spółeczna Gospodarka Rynkowa. Archaiczny pleonazm czy remedium?	23
Wprowadzenie	23
1. Pandemiczna destrukcja i kryzysowe lekcje	24
2. Kryzysogenny nieład	28
3. Zafałszowany rachunek kosztów. Syndrom „Botaniego”	37
4. Czarne, zielone i błękitne łabędzie. Antykruchość	41
5. Spółeczna Gospodarka Rynkowa (SGR) i jej współczesna (nie)użyteczność	47
Zakończenie	52

Piotr Pysz Michał Moszyński

Spółeczna Gospodarka Rynkowa (SGR) – teoria i implementacja	55
Wprowadzenie	55
1. Punkt startu koncepcji SGR i socjalistycznej gospodarki planowej po roku 1945	56
2. Realizacja koncepcji SGR i socjalistycznej gospodarki planowej w Niemczech i socjalistycznych krajach Europy Środkowo-Wschodniej	58
3. Koncepcja SGR w fazie rynkowej euforii lat dziewięćdziesiątych i pierwszych lat XXI wieku	60
4. Korekta zaniedbań socjalnych z lat rynkowej euforii	63
5. Szanse <i>deja-vu</i> konceptualnej myśli społeczno-gospodarczej Waltera Euckena i Ludwiga Erharda	65
Zakończenie	69

Grzegorz Szulczewski

Wartości europejskie a aksjologiczno-etyczne podstawy teorii polityki gospodarczej Waltera Euckena	73
Wprowadzenie	73

1. Wolność jako fundamentalna wartość europejska w <i>Podstawach polityki gospodarczej</i> Waltera Euckena	80
2. Wpływ myśli Immanuela Kanta na kształt aksjologii Waltera Euckena	82
3. Doświadczenie wartości w ujęciu fenomenologii Edmunda Husserla a aksjologiczne podstawy ordoliberalizmu Waltera Euckena	87
Zakończenie	91
 <i>Eugeniusz Gostomski</i>	
Chrześcijańskie korzenie Społecznej Gospodarki Rynkowej	93
Wprowadzenie	93
1. Istota społecznej nauki Kościoła	93
2. Relacje pomiędzy nauką społeczną Kościoła a społeczną gospodarką rynkową	95
3. Przyszłość SGR uwzględniającej społeczną naukę Kościoła	98
Zakończenie	99
 <i>Harold James</i>	
Braucht Europa „Gott“?	101
Einleitung	101
1. Der Ursprung von Ordnung	102
2. Gründe für das Verschwinden der religiösen Rede	102
3. Das Konzept menschlicher Würde	104
4. Können institutionelle Mittel allein Menschenwürde garantieren?	107
5. Suche nach Ursachen für die Zunahme von Ungleichheiten	109
 <i>Andreas Bielig</i>	
Wie wirken Soziale Medien auf die Entwicklung der Kommunikation als gesellschaftlicher Rahmenbedingung? Anmerkungen zu einem Spannungsfeld zwischen Digitalisierung und Sozialen Marktwirtschaften	111
Einführung	111
1. Das Internet und Soziale Medien als Herausforderungen für Soziale Marktwirtschaften	113
2. Analyse Sozialer Medien vor dem Hintergrund Sozialer Marktwirtschaften	119
Fazit	129
 <i>Maciej Miszewski</i>	
Idee ordoliberalizmu wobec współczesnego przesilenia cywilizacyjnego	133
Wprowadzenie	133
1. Podstawowe idee ordoliberalizmu	134
2. Ograniczenia koncepcji ordoliberalnych	138
3. Przesilenie cywilizacyjne i jego istota	139

4. Ordoliberalizm a odpowiedzi na wyzwania wynikające z przesilenia cywilizacyjnego 143

CZĘŚĆ II.

SPOŁECZNA GOSPODARKA RYNKOWA I EUROPEJSKIE WARTOŚCI

Katarzyna Kamińska

Ewolucja i wyzwania natury ekonomicznej stojące przed unijną polityką konkurencji po 2004 roku	151
Wprowadzenie	151
1. Unijna polityka konkurencji i jej ewolucja po 2004 roku	152
2. Najważniejsze wyzwania unijnej polityki konkurencji po 2004 roku ..	159
Zakończenie	161

Jürgen Wandel

Soziale Marktwirtschaft und individuelle Freiheit in Deutschland heute: Eine Betrachtung im Lichte von Hayek's Weg in die Knechtschaft	163
Einleitung	163
1. Die Bedeutung von individueller Freiheit	166
2. Individuelle Freiheit in Deutschland im Lichte des Index für wirtschaftliche Freiheit / ausgewählter Freiheitsindikatoren	169
3. Individuelle Freiheit in aktuellen wirtschaftspolitischen Debatten	172
Schlußbemerkungen	182

Georg Milbradt

Energiewende in Deutschland – von der Sozialen Marktwirtschaft zur Planwirtschaft?	185
Einführung	185
1. Liberalisierung (1998)	185
2. Ausstieg aus der Kernenergie (2000 und 2010) und das EEG	187
3. Stabilitätsprobleme des Stromnetzes	192
4. Geopolitische Aspekte	195
5. Das CO ₂ -Problem	196
6. Ökologische Steuerreform und weitere Maßnahmen zur Verminderung von Kohlendioxid	199
7. Europäischer Emissionshandel (EU-ETS)	200
8. CO ₂ -Steuer oder Zertifikate für alle Emissionen in Deutschland	202
9. Verteilungseffekte	205
10. Carbon Leakage und internationale Einbindung der Klimapolitik	207
Schlussfolgerungen	208

Sławomir Czech

Niemiecki i szwedzki porządek gospodarowania, 1945–1970.

Próba zestawienia	209
Wprowadzenie	209
1. Punkt wyjścia: po wojnie	210
2. Teoretyczne konceptualizacje celów i narzędzi polityki gospodarczej ..	211
3. Porządek gospodarowania: konkurencja i grupy interesu	215
Zakończenie	220

Henryk Bąk

Społeczne aspekty irlandzkiego modelu rozwoju gospodarczego.

Wybrane zagadnienia	223
Wprowadzenie	223
1. Funkcjonowanie gospodarki irlandzkiej od 1960 roku	223
2. Przełomowy dla gospodarki irlandzkiej rok 1987	228
3. Ustabilizowanie irlandzkiego modelu rozwoju gospodarczego	236
Zakończenie	243

Andrzej Szplit, Marcin Szplit

Efekt Ringelmana zagrożeniem realizacji Europejskiego Modelu

Społecznego	247
Wprowadzenie	247
1. Efekt Ringelmana przykładem dysfunkcji koordynacji działań	248
2. Charakterystyka zachowań instytucji w ramach sieci. Efekt Ringelmana	249
3. Tendencje koopetycji i dekooperacji w realizowaniu projektów i przedsięwzięć	251
4. Wzmocnienie europejskiego zarządzania gospodarczego i społecznego	254
Zakończenie	256

Marzenna James

European Values as the Foundation for Political Reconciliation.

The case of the International and Domestic Conflict in Ukraine	259
Introduction	259
1. The Characteristics of the Conflict	260
2. The Direct Challenge to the European Union	262
3. The Nature of the Relationship between the European Union and Its Neighbors	263
4. Overcoming the Data Problem	264

CZĘŚĆ III.

SPOŁECZNA GOSPODARKA RYNKOWA – DOŚWIADCZENIA POLSKI

Anna Ząbkowicz

Koncepcja Społecznej Gospodarki Rynkowej i kapitałowe programy zabezpieczeń emerytalnych	269
Wprowadzenie	269
1. Koncepcja społecznej gospodarki rynkowej: subsydiarność, spójność, solidarność	270
2. Zasada solidarności, zabezpieczenia społeczne, zabezpieczenie emerytalne a swoboda inwestowania	274
3. Kapitałowe fundusze emerytalne: zabezpieczenie społeczne czy cele ekonomiczne?	277
Zakończenie	280

Ewa Kulińska-Sadłocha

Zasada odpowiedzialności w koncepcji społecznej gospodarki rynkowej i jej praktyczny wymiar w działalności banków	283
Wprowadzenie	283
1. Zasada odpowiedzialności w koncepcji społecznej gospodarki rynkowej (SGR)	284
2. Odpowiedzialność w działalności banków	288
3. Czynniki stymulujące i ograniczające odpowiedzialność banków	291
Zakończenie	298

Elżbieta Skąpska

Poszanowanie godności osoby ludzkiej w gospodarowaniu zasobami pracy ..	301
Wprowadzenie	301
1. Poszanowanie godności jako wartości europejskiej – nawiązanie do Społecznej Gospodarki Rynkowej	302
2. Warunki ukierunkowania na poszanowanie godności człowieka w miejscu pracy	305
Zakończenie	311

Bibliografia	313
Streszczenia	343
Abstracts	351
Spis rysunków	359
Spis tabel	361
Indeks nazwisk i nazw	363
Indeks rzeczowy	371
Noty biograficzne autorów	419